

Κα ΔΗΜΟΥ:

Κυρίες και κύριοι,
Η Ηλιάνα Σιδηροπούλου και εγώ θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την ΕΔΟΑΟ για την πρόσκλησή της να παρουσιάσουμε στο Συνέδριο τις εικόνες, τις σκέψεις και τα ερεθίσματα από το ταξίδι μας στη Napa Valley. Και καταρχήν τον λόγο έχουν οι εικόνες.

Ας δούμε στο σημείο αυτό ένα σύντομο προφίλ της περιοχής.
Ηλιάνα.

Κα ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Η Napa Valley, ή απλώς Valley, 'κοιλάδα' για τους αμερικάνους, βρίσκεται στη δυτική ακτή των Ηνωμένων Πολιτειών στην Πολιτεία της Καλιφόρνιας, βόρεια της πόλης του Σαν Φρανσίσκο.

Το πρώτο πράγμα που αντικρίζει ο επισκέπτης στη Napa είναι σχεδόν κυριολεκτικά ένας απέραντος, καταπράσινος ωκεανός από αμπελώνες, έκτασης 183.000 στρεμμάτων, όπου παράγονται 8 εκατομμύρια κιβώτια κρασιού δωδεκάρια, ετησίως. Δηλαδή γύρω στα 720.000 εκατόλιτρα.

Η Napa, παρόλο που παράγει μόλις το 4% της συνολικής παραγωγής της Καλιφόρνιας, αποφέρει στην οικονομία της Πολιτείας 15 δις δολάρια ετησίως.

Αν και η οινική άνθηση της περιοχής ξεκίνησε μόλις πριν από 50 περίπου χρόνια, δηλαδή στις αρχές της δεκαετίας του '60, σήμερα στην περιοχή λειτουργούν 325 οινοποιεία, λίγο λιγότερα δηλαδή απ' ό,τι σε ολόκληρη την Ελλάδα, τα οποία δέχονται περίπου 5 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως, φέρνοντας τη Napa Valley στην 3η θέση των δημοφιλέστερων προορισμών στις Ηνωμένες Πολιτείες, μετά τη Disneyland και το Yosemite National Park.

Τα οινοποιεία. Τα επισκέψιμα οινοποιεία της περιοχής αποτελούν σταθμούς πολιτισμού και φυσικού πλούτου. Σημείο πρώτο: σεβασμός στη φύση, αξιοποίηση και προβολή του φυσικού τοπίου. Έχει δοθεί ιδιαίτερη

έμφαση στην αρχιτεκτονική των κτιριακών εγκαταστάσεων των οινοποιείων και στην αρχιτεκτονική τοπίου, με αποτέλεσμα τα οινοποιεία να εντάσσονται αρμονικά στο φυσικό περιβάλλον και να αναδεικνύουν το τοπίο της περιοχής.

Πολλά οινοποιεία, πέρα από τους αμπελώνες και τα κρασιά τους, προβάλλουν τους κήπους τους, που είναι πλούσιοι σε σπάνια δέντρα, φυτά και βότανα. Έτσι ο επισκέπτης, πέρα από τη δυνατότητα επίσκεψης στο οινοποιείο, έχει τη δυνατότητα να περιηγηθεί ή και να ξεναγηθεί στους κήπους.

Σημείο δεύτερο: τέχνη και πολιτισμός. Έντονη είναι η παρουσία της τέχνης σε πάρα πολλά οινοποιεία, δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να απολαύσει μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις ζωγραφικής, γλυπτικής, σύγχρονων καλλιτεχνών, αλλά και installation μέσα στους χώρους των οινοποιείων. Σε κάποια μάλιστα οινοποιεία, νιώθεις πραγματικά ότι βρίσκεσαι σε μουσείο μοντέρνας τέχνης.

Ας δούμε τώρα το μοντέλο λειτουργίας των επισκέψιμων οινοποιείων στη Napa Valley. Μαρία.

Κα ΔΗΜΟΥ:

Για να μπορέσει ο ταξιδιώτης να επισκεφτεί καταρχήν τη Napa Valley και τα οινοποιεία, είναι απαραίτητη η ολοκληρωμένη και σωστή οδική σήμανση και αυτό στην περίπτωση της Napa Valley είναι γεγονός. Επίσης, τα οινοποιεία έχουν πολύ καλή σήμανση στους εσωτερικούς και εξωτερικούς τους χώρους, διευκολύνοντας έτσι την περιήγηση των επισκεπτών.

Αξίζει να επισημάνουμε ότι όλα τα οινοποιεία είναι προσβάσιμα για τα άτομα με κινητικές δυσκολίες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες και πληρούν βέβαια τους κανόνες ασφαλείας.

Τα οινοποιεία είναι ανοικτά καθημερινά, εκτός από τις επίσημες αργίες και γιορτές και λειτουργούν από τις 10 το πρωί έως συνήθως τις 4 ή 5 το απόγευμα. Διαθέτουν αίθουσα γευσιγνωσίας και πωλητήριο. Στους δύο αυτούς χώρους, ο επισκέπτης μπορεί να περιηγηθεί δωρεάν. Ωστόσο, εάν θέλει να δοκιμάσει κρασί καλείται να πληρώσει κάποιο αντίτιμο, την τιμή ενός εισιτηρίου.

Στην περίπτωση που έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις ή θέλει να δοκιμάσει κρασιά παλιάς εσοδείας ή αντίστοιχα θέλει να ξεναγηθεί στους χώρους παραγωγής, είναι απαραίτητο να κάνει μια κράτηση πριν την επίσκεψή του, να κλείσει δηλαδή κάποιο ραντεβού.

Αξιοσημείωτο είναι ότι όλα τα οινοποιεία διαθέτουν wine clubs, με ειδικά προνόμια για τα μέλη τους. Έτσι, τα μέλη των clubs μπορούν να αγοράζουν κρασιά σε καλύτερες τιμές, να έχουν προσφορές, να δοκιμάζουν κρασιά πριν από τους υπόλοιπους καταναλωτές, να συμμετέχουν σε ειδικές εκδηλώσεις και να δέχονται τα κρασιά με αποστολή στους χώρους τους οποίους εκείνοι υποδεικνύουν στο οινοποιείο.

Τέλος, θα ήθελα να επισημάνω τον επιμορφωτικό και εκπαιδευτικό ρόλο που διαδραματίζουν τα οινοποιεία. Μέσα από τα σεμινάρια και τα

προγράμματα που διοργανώνουν με θέμα το κρασί και τη γαστρονομία γενικότερα, τα οινοποιεία και το εκπαιδευμένο τους προσωπικό πληροφορούν, ενημερώνουν και επιμορφώνουν το καταναλωτικό κοινό.

Ωστόσο, για να είναι αποτελεσματική η λειτουργία των επισκέψιμων οινοποιείων, απαραίτητη προϋπόθεση είναι και η κατάλληλη υποδομή της περιοχής.

Κα ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Με 5 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως, είναι εύκολο να φανταστούμε πόσο αναπτυγμένος είναι ο τουριστικός ιστός της περιοχής.

Υπάρχουν καταλύματα για όλα τα βαλάντια, αλλά και πολυτελή resorts με υποδομές για σπα αλλά και για αθλητικές δραστηριότητες, όπως γκολφ. Υπάρχουν επίσης εστιατόρια όλων των κατηγοριών, καταστήματα delicatessen όπου πραγματικά χάνεται κανείς στα ράφια τους από την πληθώρα των επιλογών, αλλά και κάβες.

Ο επισκέπτης στη Napa έχει επίσης τη δυνατότητα για εναλλακτικές δραστηριότητες, όπως είναι η ποδηλασία και η πεζοπορία, αλλά έχει την επιλογή ακόμα και του wine train. Ενός τραίνου από το πάλαι ποτέ, με ανακαινισμένα πολυτελή βαγόνια, το οποίο διασχίζει από το νότο προς τον βορρά τους αμπελώνες και τα οινοποιεία της Napa. Ο επισκέπτης ταξιδεύοντας με το wine train έχει τη δυνατότητα να απολαύσει τοπικές γεύσεις και κρασιά, θαυμάζοντας το τοπίο της περιοχής.

Σίγουρα όμως δεν είναι μόνο η υποδομή εκείνη που αρκεί για να μαγνητίσει τον επισκέπτη.

Κα ΔΗΜΟΥ:

Στην ευρύτερη περιοχή του Σαν Φρανσίσκο, που ουσιαστικά περικυκλώνεται από αμπελώνες, ο επισκέπτης μπαίνει στην ατμόσφαιρα του κρασιού.

Το κρασί τον καθηλώνει, τον μαγεύει, τον σαγηνεύει και τον προσκαλεί να γνωρίσει τους τόπους παραγωγής του και τους αμπελώνες του. Και αυτό συμβαίνει με ποικίλους τρόπους και πολλούς παράγοντες. Δεν είναι τυχαίο ότι μπορεί κανείς να βρει χάρτη δωρεάν με τα επισκέψιμα οινοποιεία, σε πάρα πολλά σημεία των πόλεων και των χωριών.

Στα οινοποιεία, στα ξενοδοχεία, στα εστιατόρια, μέσα σε free press έντυπα, ακόμα και σε έντυπα που διανέμονται σε μεγάλα πολυκαταστήματα. Υπάρχει εξειδικευμένος Τύπος δωρεάν διανομής, εφημερίδες και περιοδικά, που επικεντρώνονται στον οινοτουρισμό. Παρουσιάζουν δηλαδή τα επισκέψιμα οινοποιεία, τις εναλλακτικές δραστηριότητες στην περιοχή, τα καταλύματα, τα εστιατόρια και ό,τι άλλο μπορεί να κεντρίσει το ενδιαφέρον του επισκέπτη.

Τα κρασιά προβάλλονται μέσα από τις επιχειρήσεις της περιοχής. Αυτό σημαίνει ότι προβάλλονται μέσα από τα μπαρ, τα εστιατόρια, τα delicatessen και τις κάβες. Και αντίστοιχα όμως, οι επιχειρήσεις αυτές υποστηρίζουν τους ντόπιους παραγωγούς, υποστηρίζουν τα κρασιά αυτά.

Βλέπουμε λοιπόν τα ντόπια κρασιά να κατέχουν ένα πολύ μεγάλο μέρος στις λίστες των εστιατορίων και στα ράφια των καταστημάτων.

Επίσης, υπάρχουν πάρα πολλές τηλεοπτικές εκπομπές και ντοκιμαντέρ, τα οποία προβάλλονται σε τοπικό και σε εθνικό επίπεδο. Ακόμη και κατά τη διάρκεια των πτήσεων, των αμερικάνικων αερογραμμών, μέσα σε αεροδρόμια και όπου μπορεί κανείς να δει κάποιο σχετικό ντοκιμαντέρ.

Υπάρχουν πάρα πολλά βιβλία, τα οποία διατίθενται και στα μεγάλα αλλά και στα μικρότερα βιβλιοπωλεία. Δεν είναι δηλαδή δύσκολο να εντοπίσει και να αγοράσει κανείς ένα βιβλίο με θέμα το κρασί και τη γαστρονομία. Και βέβαια υπάρχουν gadgets και παιχνίδια, που αφορούν στο κρασί και στη γαστρονομία.

Το κρασί προβάλλεται παράλληλα με τη γαστρονομία και στο πλαίσιο της γαστρονομίας εντάσσονται τα εποχιακά τοπικά προϊόντα και δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα προϊόντα βιολογικής γεωργίας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε ότι στην περιοχή της Napa Valley, διαδραματίζουν ένα σημαντικό ρόλο δύο επίσης κέντρα-σχολές. Το επιμορφωτικό κέντρο για καταναλωτές και μία σχολή πανεπιστημιακή. Παρακαλώ.

Κα ΣΙΑΗΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Το COPIA. Το COPIA είναι το αμερικάνικο κέντρο για το κρασί, το φαγητό και τις τέχνες και βρίσκεται στην πόλη της Napa. Στοχεύει, όπως είπε η Μαρία, στην επιμόρφωση κυρίως των καταναλωτών σε θέματα κρασιού και γαστρονομίας.

Ο επισκέπτης του COPIA έχει καθημερινά τη δυνατότητα να παρακολουθήσει σεμινάρια γευσιγνωσίας, γαστρονομίας και μαγειρικής, να δοκιμάσει μεγάλη ποικιλία κρασιών και να γευματίσει ή δειπνήσει σε ένα από τα εστιατόριά του.

Επίσης, μπορεί να περιηγηθεί στους βοτανικούς κήπους που έχει, να επισκεφτεί εκθέσεις τέχνης με κύριο θέμα το κρασί και το φαγητό, να παρακολουθήσει διαλέξεις, συναυλίες και ταινίες, να επισκεφτεί το πωλητήριο, αλλά και να πάρει πληροφορίες για την Καλιφόρνια και τα επισκέψιμα οινοποιεία της.

Το παράρτημα του κολεγίου, the Culinary Institute of America, στη Napa Valley, ιδρύθηκε το 1995 με την υποστήριξη του περιοδικού Wine Spectator. Εκεί, παράλληλα με το ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών, διοργανώνονται εκπαιδευτικά προγράμματα κρασιού και γαστρονομίας, που απευθύνονται και πάλι στους καταναλωτές.

Οι επισκέπτες του CIA έχουν επίσης τη δυνατότητα να απολαύσουν την εποχιακή κουζίνα με τοπικά προϊόντα, όπου κάνουν την πρακτική τους οι φοιτητές της σχολής.

Το επιτυχημένο μοντέλο του οινικού τουρισμού στη Napa Valley, μας έδωσε ερέθισμα για ιδέες και προτάσεις που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν, γιατί όχι, και στη δική μας χώρα.

Κα ΔΗΜΟΥ:

Για να μπορέσει να ενισχυθεί ο οινoturισμός στη χώρα μας, θεωρούμε πως είναι πολύ σημαντική η δημιουργία ισχυρών περιφερειακών οργανώσεων. Και φυσικά, η ενεργή συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Γενικότερα, είναι απαραίτητη η διαμόρφωση κανόνων και προτύπων των επισκέψιμων οινοποιείων. Αυτό θα μας διευκολύνει και θα μας προστατεύσει κατά κάποιο τρόπο, διασφαλίζοντας την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών που δέχονται οι επισκέπτες στα οινοποιεία.

Είναι πάρα πολύ σημαντική η πλήρης και εν γένει ομοιογενής σε κάποια σημεία πληροφόρηση των καταναλωτών. Δηλαδή να μπορούν να έχουν πληροφοριακό υλικό, χάρτη, έντυπα, ιστοσελίδα, που τους ενημερώνει για τα επισκέψιμα οινοποιεία και τις οινοπαραγωγικές ζώνες.

Φυσικά, όπως επισημάνθηκε, η ομοιόμορφη οδική σήμανση που μπορεί να λειτουργεί, στα πλαίσια βέβαια της αισθητικής, σαν ένας τρόπος προβολής των οινοποιείων. Είναι επίσης πάρα πολύ σημαντικό να υπάρχουν συνέργιες με επιχειρήσεις τοπικές, δηλαδή εστιατόρια, ξενοδοχεία, κάβες και άλλες ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις. Και βέβαια, κάτι που ήδη συμβαίνει στη χώρα μας, να υπάρχει διοργάνωση κοινών δράσεων προβολής των κρασιών και των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων ανά περιοχή.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα για εμάς, και να το τονίσουμε, είναι η ENOABE, η ENOAP και άλλες προσπάθειες που είναι αυτή τη στιγμή στα σπάργανα. Εν κατακλείδι λοιπόν.

Κα ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ:

Στη Napa Valley, το κρασί αποτελεί το κυρίαρχο αξιοθέατο. Ο ταξιδιώτης επισκέπτεται τη Napa συνειδητά, για να απολαύσει αμπελώνες, οινοποιεία, κρασιά, γεύσεις και υψηλής ποιότητας παρεχόμενες υπηρεσίες.

Αυτή είναι και η βασική διαφορά με το μοντέλο του ευρωπαϊκού οινoturισμού, ο οποίος εντάσσεται στις εναλλακτικές προτάσεις τουρισμού, αποτελώντας μια θεματική ενότητα ενός ευρύτερου πλαισίου και όχι το αποκλειστικό, κυρίαρχο θέμα, όπως στην περίπτωση της Napa Valley.

Εν ολίγοις, στην Ευρώπη ο οινoturισμός προβάλλεται και προωθείται ως εναλλακτική πρόταση τουρισμού, ενώ στην Αμερική αποτελεί μία αυτοτελή πρόταση. Ειδικά για την περίπτωση της Napa Valley, αναμφισβήτητα πρόκειται για το οινικό Hollywood. Ευχαριστούμε πολύ.